

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย
4. การรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือครอบครัวข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตำรวจภูธรภาค 5 จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี 2548 จำนวน 353 ครอบครัว ประกอบด้วย

1. ฝ่ายอำนวยการ 1-5	จำนวน	160	ครอบครัว
2. ศูนย์สืบสวนสอบสวน	จำนวน	175	ครอบครัว
3. ศูนย์ความมั่นคง	จำนวน	9	ครอบครัว
4. ศูนย์เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	9	ครอบครัว

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัด ตำรวจภูธรภาค 5 ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ ตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถามภาวะหนี้สิน แนวทางแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้จำนวน 154 คน และตัวอย่างที่ใช้อภิปรายกลุ่มเพื่อจัดทำแผนธุรกิจจำนวน 20 คน มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถามภาวะหนี้สิน แนวทางแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ของครอบครัวข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2548 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

(Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ต่าง ๆ Selection of Sample Size (degree of accuracy $\pm .05$) สุ่มตัวอย่างจากประชากรครอบครัวข้าราชการตำรวจ จำนวน 353 คน ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 154 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% (1977 อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2539: 117) จาก AERA Mini Presentation, Darwin Hendle April จากนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนกำหนดจำนวนตัวอย่างรายกลุ่มจากหน่วยงานย่อยโดยวิธีจับสลากกำหนดตัวอย่างแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างจำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
ฝ่ายอำนวยการ 1 - 5	160	75
ศูนย์สืบสวนสอบสวน	175	71
ศูนย์ความมั่นคง	9	4
ศูนย์เทคโนโลยีและข่าวสาร	9	4
รวม	353	154

กลุ่มที่ 2 ตัวอย่างที่ใช้อภิปรายกลุ่ม ภาวะหนี้สิน ความต้องการประกอบอาชีพเสริม รายได้ และการจัดทำแผนธุรกิจคือ ครอบครัวข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้านพักของทางราชการ ได้ตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ได้ตัวอย่างจำนวน 20 นายดังนี้

กลุ่มที่ 1 ครอบครัวที่สามีหรือภรรยาเป็นตำรวจ และมีงานประจำทั้งคู่โดยไม่มีอาชีพเสริม รายได้ จำนวน 5 ครอบครัว

กลุ่มที่ 2 ครอบครัวที่สามีหรือภรรยาเป็นตำรวจทำงานประจำทั้งคู่โดยมีอาชีพเสริม รายได้ จำนวน 5 ครอบครัว

กลุ่มที่ 3 ครอบครัวที่สามีหรือภรรยาเป็นตำรวจทำงานประจำเพียงคนเดียวโดยไม่มีอาชีพเสริม รายได้จำนวน 5 ครอบครัว

กลุ่มที่ 4 ครอบครัวที่สามีหรือภรรยาเป็นตำรวจทำงานประจำเพียงคนเดียวโดยมีอาชีพเสริม รายได้ จำนวน 5 ครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ของครอบครัวข้าราชการในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 และ แบบอภิปรายกลุ่ม เกี่ยวกับภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ดังมีรายละเอียดคือ

1. แบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา รายได้และค่าใช้จ่าย จำนวนสมาชิกในครอบครัว การอยู่อาศัย จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด

ส่วนที่ 2 ภาวะหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1. ภาวะหนี้สินในปัจจุบัน จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

2. การแก้ไขปัญหาในปัจจุบันจำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

3. ความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในอนาคต จำนวน 9 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

ส่วนที่ 3 ความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 จำนวน 8 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

2. แบบอภิปรายกลุ่ม เกี่ยวกับภาวะหนี้สินและการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

2.1 ความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

2.2 ความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

2.3 แผนส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ทั้ง 2 ชนิด มีดังต่อไปนี้

แบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ผู้วิจัย
ได้ดำเนินการ เป็นลำดับขั้น ดังแสดงในภาพ 3 ต่อไปนี้

ภาพ 3 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้

จากภาพ 3 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามภาวะหนี้สินและความ
ต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบ
อาชีพเสริมรายได้

2. ศึกษานิยาม ลักษณะ โครงสร้าง ทฤษฎีแรงจูงใจ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ
จากการรวบรวมแนวคิดว่าด้วยการบริโภค แนวคิดสมมุติฐานรายได้เปรียบเทียบ ของ J.S. Duesenberry อ่าง
ใน ชาวลิต กชหิรัญ (2541) แนวคิดสมมุติฐานรายได้สมบูรณ์ ของ เคนส์ แนวคิดสมมุติฐานรายได้ถาวร
ของ Milton Friedman แนวคิด สมมุติฐานวัฏจักรชีวิตของ Franco Modigliani อ่างใน พรียฐ์ บุญรักษ์
(2547) แนวคิดพฤติกรรมผู้บริโภค Schiffman and Kanuk, 1994: 7; Engel et al., 1993: 5; ศิริวรรณ เสรีรัตน์

(2538) แนวคิดการประเมินความต้องการ ใน อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2546) แนวคิดการจัดทำแผนธุรกิจ อ่างใน สมฤดี บุญตานนท์ และเบญจมาศ อ่ำพันธุ์ (2543) ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาวะหนี้สินเกิดจากรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจึง ก่อให้เกิดหนี้สิน

2.1 ศึกษาเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบและแนวคิดในการสร้างแบบอภิปรายกลุ่ม

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำมาพิจารณาในการสร้างกรอบเนื้อหาการอภิปรายกลุ่ม

2.3 กำหนดประเด็นการอภิปรายกลุ่ม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2.4 เลือกวิธีการอภิปรายกลุ่ม โดยการสอบถามพูดคุยแบบมีโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ประกอบด้วย ความต้องการ ความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพเสริมรายได้และแผนการจัดทำธุรกิจ

3. สร้างแบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ โดยสร้างข้อความ 3 ด้านประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปจำนวน 12 ข้อ ภาวะหนี้สินจำนวน 21 ข้อ ความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้จำนวน 8 ข้อ รวมทั้งหมด 41 ข้อ เป็นแบบตัวเลือกและเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) ระดับ คือ “มากที่สุด” “มาก” “น้อย” และ “น้อยที่สุด”

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน(รายนามผู้เชี่ยวชาญอยู่ในภาคผนวก ก) พิจารณาความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถามและความครอบคลุมในขอบข่ายเนื้อหาของแบบสอบถาม เนื้อหาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (content validity) พบข้อบกพร่องคือ ข้อความถามเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ได้ค่าความเที่ยงตรง 0.87

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างครอบครัวตำรวจ จำนวน 10 นาย แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีการครอนบาค (cronbach) โดยการหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (The Coefficient of Alpha) (α)
$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อกำหนดให้

α คือ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s_i^2 คือ คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

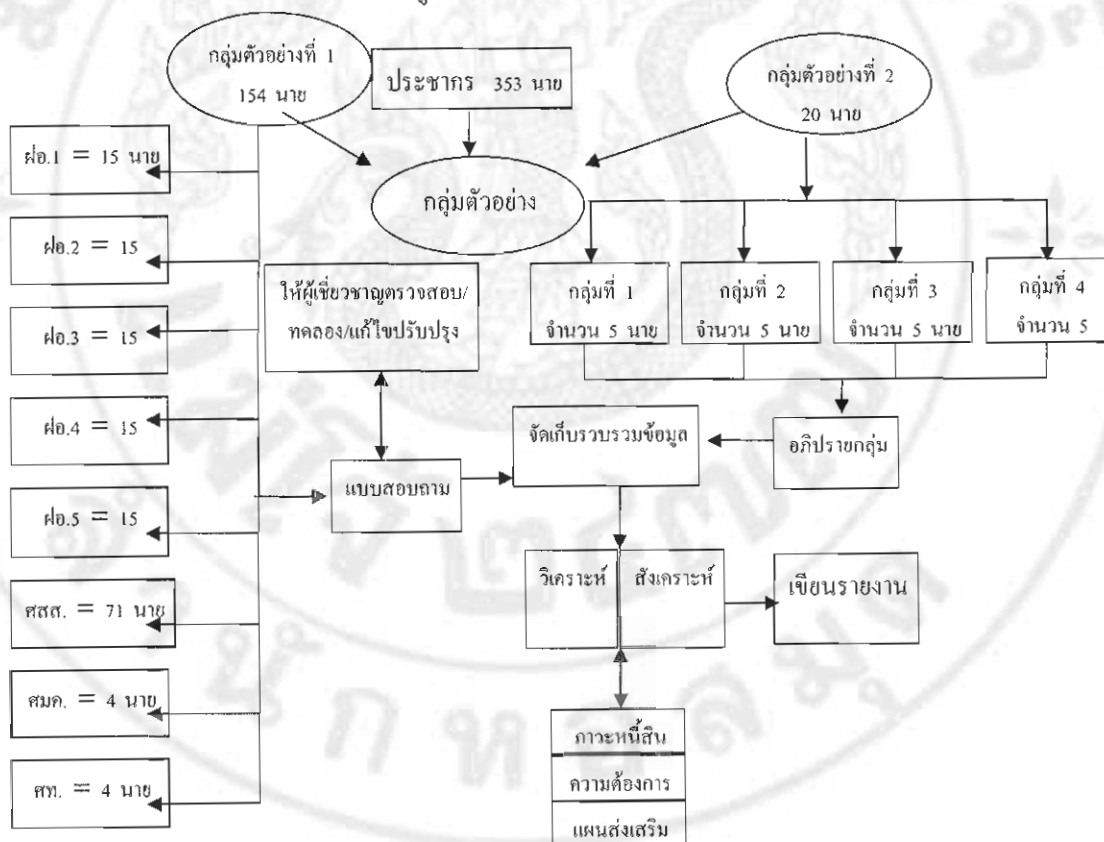
s^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.7951 มีความเชื่อมั่นระดับสูง ผู้ศึกษาได้นำร่างแบบทดสอบไปทดสอบความเข้าใจ ด้านเนื้อหากับบุคคล 3 กลุ่ม คือ

1. กรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทนพิริ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์คะทัศน์
2. ข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 และคู่สมรส จำนวน 10 คน ผลปรากฏว่ามีความเข้าใจถูกต้องตามประเด็นสอบถาม และมีการแก้ไขปรับปรุงเล็กน้อย
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงหลังการทดลองใช้ ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้แล้ว

การดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนดังแสดงในภาพ 4 ดังนี้

ภาพ 4 ลำดับขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย

จากภาพที่ 4 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ
2. ขั้นดำเนินการวิจัย
3. ขั้นสรุปและรายงานผล

ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยได้เตรียมการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบอภิปรายกลุ่ม ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามและอภิปรายกลุ่ม

ขั้นดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. เลือกประชากรที่จะศึกษา ได้แก่ ประชากรครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัด ตำรวจภูธรภาค 5 จำนวน 353 คน

2. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างสำหรับตอบแบบสอบถามจำนวน 154 คน โดยวิธีจับสลาก และกลุ่มตัวอย่างซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้านพักข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 สำหรับ อภิปรายกลุ่มจำนวน 20 คน (วิธีการดำเนินการอยู่ในภาคผนวก จ)

3. ดำเนินการศึกษาข้อมูลดังนี้

- 3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพ เสริมรายได้ โดยนำแบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ไปเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างโดยให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

- 3.2 ดำเนินการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพ เสริมรายได้และการจัดทำแผนส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน โดย ดำเนินการอภิปรายกลุ่มจำนวน 4 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 30 นาที ดังนี้

ครั้งที่ 1 วันที่ 25 กันยายน 2548 เวลา 15.00 น. ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการอภิปรายกลุ่ม ครั้งแรก โดยใช้สถานที่ บ้านพักข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ถนนมหิดล ตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้เวลา ในการอภิปรายกลุ่ม 30 นาที มีกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมอภิปรายกลุ่มครบเป็นจำนวน 20 คน โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการอภิปรายครั้งนี้เป็นการอภิปรายถึงความต้องการประกอบอาชีพ เสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ในประเด็น ประเภทธุรกิจที่ต้องการทำ เงินลงทุนที่ ต้องการ ความรู้ การตลาด การวางแผนในการประกอบอาชีพเสริม และ การสนับสนุนส่งเสริมจากรัฐ และเอกชน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้นำในการตั้งคำถามและสมาชิกช่วยกันแสดงความคิดเห็น หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ สรุปสาระที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มและได้นัดหมายกลุ่มตัวอย่างในการอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป

จากการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่มีสมาชิกเพียง 2 – 3 คน ที่มีความคิดคล้อยตามสมาชิกส่วนใหญ่ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนแก้ปัญหาในการ อภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป โดยกระตุ้นให้สมาชิกส่วนน้อยได้แสดงความคิดเห็นก่อน

ครั้งที่ 2 วันที่ 27 กันยายน 2548 เวลา 19.00 น. ผู้วิจัยได้พบกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ ณ บ้านพักข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ใช้เวลาในการอภิปรายกลุ่ม 30 นาที มีกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ 18 คน โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการอภิปรายครั้งนี้ เป็นการอภิปรายถึงความคาดหวังและแนวทางในการแก้ปัญหาในอนาคต ในประเด็นต่อไปนี้เป็นคือ ความสามารถในการชำระหนี้หลังจากประกอบอาชีพเสริมแล้ว ความมั่นคงในด้านรายได้ของครอบครัว การเพิ่มขึ้นของรายได้ ความมั่นคงในอาชีพ การทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาด ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุน และการขยายธุรกิจในอนาคต การอภิปรายกลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างเลือกสมาชิกภายในกลุ่มเป็นผู้นำกลุ่มในการอภิปรายกลุ่ม จำนวน 1 คน และผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ สรุปและเพิ่มเติมประเด็นในการอภิปรายให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และผู้วิจัยได้บันทึกและสรุปผลการวิจัยกลุ่มพร้อมขอขอบคุณสมาชิกและนัดหมายการอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป

จากการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าประเด็นเนื้อหาในการอภิปรายกลุ่มมีมาก ส่วนเวลาที่นัดหมายกับกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาเท่ากับครั้งที่ 1 คือ 30 นาที เป็นเวลาที่น้อยไป ผู้วิจัยแก้ปัญหาในการอภิปรายครั้งนี้โดยการสรุปประเด็นให้ชัดเจนเหมาะสมกับเวลาและให้ครอบคลุมกับเนื้อหา

ครั้งที่ 3 วันที่ 1 ตุลาคม 2548 เวลา 15.00 น. ผู้วิจัยได้พบกลุ่มตัวอย่าง ณ บ้านพักข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ในการดำเนินการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่า เป็นการจัดทำแผนส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 การอภิปรายในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมอภิปรายครบจำนวน 20 คนและมีครอบครัวข้าราชการตำรวจให้ความสนใจเข้าร่วมสังเกตการณ์อีก 5 คน ผู้วิจัยได้ชี้แจงและแนะแนวทาง ขั้นตอนในการจัดทำแผนธุรกิจให้แก่ผู้เข้าร่วมอภิปรายและสังเกตการณ์ในวันนี้ทราบ การอภิปรายกลุ่มในครั้งนี้เป็นการอภิปรายโดยการร่วมกันวางแนวทางในการทำแผนธุรกิจให้สอดคล้องกับองค์ความรู้ที่ได้รับจากผู้วิจัย และสภาพความเป็นไปได้ของแต่ละครอบครัว ผู้วิจัยได้บันทึกผลการอภิปรายไว้ และแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่า จะนำผลสรุปมาชี้แจงให้ทราบในครั้งต่อไป

ครั้งที่ 4 วันที่ 2 ตุลาคม 2548 เวลา 19.00 น. ผู้วิจัยได้พบกลุ่มตัวอย่าง ณ บ้านพักข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ในการดำเนินการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายของการดำเนินการอภิปรายกลุ่ม มีกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมอภิปรายกลุ่มในครั้งนี้ครบจำนวน 20 คน เป็นการอภิปรายต่อเนื่องจากครั้งที่ 3 หลังจากผู้เข้าร่วมอภิปรายได้รับผลสรุปชี้แจงแล้ว ผู้วิจัยได้แจกกระดาษและให้แบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่มจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้แบ่งไว้คือ

- กลุ่มสามี / ภรรยา มีรายได้ประจำ มีอาชีพเสริมอยู่แล้ว
- กลุ่มสามี / ภรรยา มีรายได้ประจำ ไม่มีอาชีพเสริม

- กลุ่มสามี / ภรรยา มีรายได้ประจำเพียงคนเดียว มีอาชีพเสริม
- กลุ่มสามี / ภรรยา มีรายได้ประจำเพียงคนเดียว ไม่มีอาชีพเสริม

จากการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยที่ได้รับและสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำแผนธุรกิจและได้แนะนำให้สมาชิกนำไปใช้ปฏิบัติจริงในการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของตนเองต่อไป

ขั้นสรุปและรายงานผล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิจัยตามแผนปฏิบัติการดำเนินงาน

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลภาวะหนี้สิน แนวทางแก้ปัญหา ความคาดหวัง และแนวทางแก้ปัญหาในอนาคต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 3 ข้อมูลความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดน้ำหนักความสำคัญ 4 ระดับ (อ้างใน บุญส่ง นิลแก้ว, 2531: 146) ดังนี้

4 หมายถึง	ความต้องการระดับ มากที่สุด
3 หมายถึง	ความต้องการระดับ มาก
2 หมายถึง	ความต้องการระดับ น้อย
1 หมายถึง	ความต้องการระดับ น้อยที่สุด

และในการแปลผลใช้วิธีเทียบค่าอันดับความต้องการตามเกณฑ์ (อ้างใน บุญส่ง นิลแก้ว, 2531: 146) ดังนี้

3.50 – 4.00	แปลว่า มีความต้องการ มากที่สุด
2.50 – 3.49	แปลว่า มีความต้องการ มาก
1.50 – 2.49	แปลว่า มีความต้องการ น้อย
1.00 – 1.49	แปลว่า มีความต้องการ น้อยที่สุด

แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะของข้อมูล คำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อแสดงการกระจายของข้อมูล 2 แบบอภิปราย

กลุ่มเกี่ยวกับภาวะหนี้สินและการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ดำเนินการวิเคราะห์โดยการพรรณนาบรรยาย
สรุปตามประเด็นความสำคัญของการอภิปราย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย
เปอร์เซ็นต์ ความถี่ ร้อยละ และจัดกลุ่มจากคำถามปลายเปิด

